

Älvkarleby
kommun

Riktlinjer för riksfärdtjänst

Älvkarleby
kommun

Antagen av: Kommunfullmäktige , 2024-04-24 § 31

Senast reviderad: 2023-12-15

ÄKF-nummer:

Handläggare/författare: Helen Wennberg , färdtjänst- och avgiftshandläggare .

Innehållsförteckning

1. Syfte med riktlinjerna	2
2. Vad är riksfärdtjänst?	2
3. Vem har rätt till riksfärdtjänst?	2
4. När riksfärdtjänst inte får utnyttjas	2
5. Barn	3
6. Ledsagare	3
7. Tillståndets omfattning	3
8. Färd sätt	3
9. Ansökan	4
10. Avgifter	4
10. Avbokning/ombokning av riksfärdtjänst	4

1. Syfte med riktlinjerna

Syftet med riktlinjerna är att vara ett stöd för handläggarna i deras individuella bedömning och säkerställa en rättssäker bedömning för den enskilde. Riktlinjerna utgår från bestämmelserna i lag (1997:735) om riksfärdtjänst samt utifrån rådande rättspraxis inom området.

Riktlinjerna ska ses som en vägledning i handläggningen och om uppgifter i riktlinjerna strider mot förordningar, rättspraxis eller bindande föreskrifter ska riktlinjerna i denna del inte tillämpas.

2. Vad är riksfärdtjänst?

Riksfärdtjänst är en transportform som i huvudsak avser resor inom Sverige från en kommun till en annan. Den innebär att ersättning lämnas för reskostnader för de personer som till följd av en stort och varaktig funktionsnedsättning måste resa på ett särskilt kostsamt sätt.

3. Vem har rätt till riksfärdtjänst?

För att beviljas riksfärdtjänst av Älvkarleby kommun ska personen vara folkbokförd i kommunen. Den sökandes funktionsnedsättning ska vara stort och bör ha en beräknad varaktighet på minst sex månader från den dag då ansökan lämnats till kommunen. Den sökandes funktionsnedsättning medför att han eller hon inte kan resa självständigt med allmänna kommunikationer med den hjälp som transportföretag kan ge. I första hand beviljas tillstånd för resa med allmänna kommunikationer tillsammans med en ledsagare, eller billigaste färdmedel med utgångspunkt från resenärens funktionsnedsättning.

Riksfärdtjänst beviljas i första hand med tåg och ledsagare och därefter med personbil eller andra färdmedel.

Enligt 5 § i lag om riksfärdtjänst ska tillstånd meddelas om

- resan till följd av den sökandes funktionsnedsättning inte till normala resekostnader kan göras med allmänna kommunikationer eller inte kan göras utan ledsagare,
- ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet,
- resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun,
- resan görs med ett för ändamålet särskilt anpassat resesätt och
- resan inte av någon annan anledning bekostas av det allmänna.

4. När riksfärdtjänst inte får utnyttjas

Resor i samband med arbete, utbildning eller privat verksamhet beviljas inte som riksfärdtjänst. Inte heller resor till träning, rehabilitering eller medicinsk behandling. Vid den sortens resor hänvisas till ansvarig vårdgivare, som tar ställning till en eventuell sjuk- och behandlingsresa. Resor som bekostas av stat, landsting eller annan huvudman beviljas inte som riksfärdtjänst. Riksfärdtjänst för uppdrag som förtroendevald i facklig verksamhet medges inte. Gruppresor beviljas inte som riksfärdtjänst.

5. Barn

Om sökanden är under 18 år ska den individuella prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättningar (5 § riksfärdtjänstlagen). Det innebär att om det bedöms att resan inte kan göras på egen hand till normala resekostnader eller utan ledsagare i huvudsak beroende på den för åldern typiska utvecklingsnivån och mognaden, så är sökanden inte berättigad till riksfärdtjänst. Då har föräldrarna/vårdnadshavaren ansvar att hjälpa barnet med resan. Om däremot det bedöms att resan måste ske på ett särskilt kostsamt sätt eller med ledsagare i huvudsak beroende på funktionsnedsättning, och inte ålder, så kan riksfärdtjänst beviljas.

Vid ansökningar gällande barn ska alltid barn erbjudas samtal för att de ska få möjlighet att uttrycka sin mening.

6. Ledsagare

Ledsagare innebär att resenären får ta med sig en person på resan utan kostnad. Behovet av ledsagare ska vara knutet till hjälp under själva resan och inte till vistelsen vid resmålet. Ledsagaren ska vara en för uppdraget lämplig person som har möjlighet att tillgodose de behov tillståndshavaren har för att kunna genomföra en resa. Resenären får själv ordna en ledsagare. Om funktionsnedsättningen gör att resenären har behov av hjälp under resan utöver den service som föraren kan ge, kan han eller hon få rätt att ta med sig ledsagare.

7. Tillståndets omfattning

Tillståndet omfattar normalt endast en enskild särskilt angiven resa. Några generella tillstånd för resor med riksfärdtjänst som gäller tillsvidare eller för en viss period lämnas inte om inte särskilda skäl föreligger.

Dessa särskilda skäl ska vara styrkta genom sakkunnighetsutlåtande. I de särskilda fall där generella tillstånd för resor med riksfärdtjänst beviljas ska dessa vara återkommande resor till ett speciellt resmål samt att det i ansökan ska framgå vilket syfte resorna har.

8. Färd sätt

Resan ska genomföras på det sätt som, med hänsyn till den sökandes möjligheter att färdas, är billigast för kommunen. I första hand används allmänna kommunikationer (tåg, buss eller flyg) med ledsagare. Tillstånd att åka taxi eller specialfordon hela resvägen kan bli aktuellt först i de fall sökanden inte förväntas klara att resa med allmänna kommunikationer trots hjälp av ledsagare. Riksfärdtjänst med allmänna kommunikationer och ledsagare kan vid behov kompletteras med tillstånd att använda taxi/specialfordon del av resan. Eventuell anslutningsresa till färdmedlet kan ordnas med färdtjänst med den som har färdtjänstillstånd.

Samordning av färdtjänstresor sker där det är möjligt. Det innebär att resenär med riksfärdtjänst i taxi/specialfordon kan få samåka med annan resenär hela eller delar av sträckan.

9. Ansökan

Ansökan om riksfärdtjänst ska lämnas in till kommunen i god tid innan den aktuella resan. I normalfallet senast fyra veckor innan avresan och i samband med storhelger behöver ansökan inkomma 2 månader innan avresa. Vid särskilt ömmande skäl kan handläggningstiden förkortas, dessa skäl ska framgå i ansökan. Färdtjänsthandläggaren gör individuella bedömningar utifrån vad som framkommit i ansökan.

Behov av riksfärdtjänstresa ska styrkas med speciellt avsett sakkunnighetsutlåtande för riksfärdtjänst.

10. Avgifter

Den resande betalar en egenavgift för riksfärdtjänst som motsvarar normala reskostnader med allmänna kommunikationer.

11. Avbokning/ombokning av riksfärdtjänst

Om resan var planerad att ske med allmänna kommunikationer ska läkarintyg om sjukdom som hindrar resan kunna uppvisas eftersom resa regelmässigt bokas med icke om- eller avbokningsbara biljetter. Vid avbokning/ombokning på grund av sådan intygad sjukdom betalar Älvkarleby kommun de eventuella av- och ombokningskostnader som kan uppstå. Om den enskilde av annat skäl än intygad sjukdom ställer in bokad resa, eller om den enskilde inte avbokar hos Riksfärdtjänsten Sverige enligt ovan får den enskilde stå för hela den eventuella kostnad som uppkommer för biljetter och avbokning/ombokning.